

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ)

Skaitymo, kalbos vartojimo ir rašymo testai

Valstybinio brandos egzamino užduotis
(pagrindinė sesija)

2009 m. gegužės 20 d.

Trukmė – 3 val. 20 min. (200 min.)

I. SKAITYMO TESTAS

(Trukmė – 50 min.)

1 užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Skaitmenimis sunumeruotos pastraipos. (13 taškų)

Pastaba. Atsakymus į klausimus formuluokite savais žodžiais, aiškiai ir glaustai. Jei neprašoma pateikti pavyzdžių iš teksto, necituokite.

Tradicinė ir masinė kultūra

1 Man tenka garbė ir atsakomybė kalbėti apie kultūros kelius ir vieškelius, kuriuos patys tiesiame ir jais vaikstome. Gyvename labai dinamiškų pokyčių ir nuolatinės įtampos pasaulyje, kuriame beveik sunyko sienos, barjerai ir ribos. Nepaisant to, tradicinė kultūra Lietuvoje ligi šiol yra dominuojanti. Tiesa, apie ją kalbame ir rašome mažiau nei apie eksperimentinius išsišokimus, kurie dažnai puošia net dienraščių kultūros puslapius. Didžiąjai visuomenės daliai naujieji kultūros reiškiniai tėra įdomūs faktai, kurie beveik nepajudina iš esmės konservatyvios lietuvių meninės sielos. Žiniasklaidoje dominuojanti modernioji Vilniaus kultūra tėra tik keli procentai viso kultūrinio Lietuvos gyvenimo ir negali atspindėti tikrosios padėties: už dviejų kilometrų nuo Lietuvos sostinės aptinku visai kitokios kultūros stulpus, stipriai besilaikančius ir kol kas nejudinamus. Jie įkasti į tradicijos ir papročių žemę.

2 Kokia toji tradicija ir papročiai? Jie susiję su tautine savimone, kalba, vietovės savitumu. Juos pažeisti sunku. Kita vertus, pasaulis nesustabdomai juda, ir netgi atokiausiose vietovėse išsižiebia kompiuterių langai. Kuo stipresnė tradicija ir papročiai, tuo mažiau pavojų, kad visos agresyvios naujovės pajėgs įveikti kultūrinės senovės liekanas, o gražiai sutars, likdamos kiekviena savo užimtoje erdvėje.

3 Kitas klausimas, ar toje pačioje kiek uždaroje kultūrinėje erdvėje neatsiranda šauklių, skelbiančių tradicinės kultūros pabaigą ir naujųjų laikų masinės kultūros pranašumą. Jei toks šauklys yra įtakingas vietos inteligentas, jei juo tikima, o abejonės dėl jo skleidžiamų idėjų aiškinamos bendruomenės atsilikimu, žiūrėk, pamažu toje erdvėje paprotinė tradicija ima pleišėti ir galop sunyksta. Yra ir kitas šauklys. Jis skelbia, kad visa, kas ateina į mūsų kaimą iš globalaus pasaulio, tėra grimasos, o jei ir rasime jose ką prasminga – neskausmingai papildysime savo būvį. Šis būdas sunkesnis, reikia didesnio sąmoningumo, pilietinės brandos ir abipusės tolerancijos. Tradicinės kultūros jėga yra tautos prasmingo gyvenimo ir pažangos sąlyga. Stiprus prisirišimas prie tradicijos kuria visai kitoki, unikalų ir tik toje vietoje galintį reikštis modernų kultūrinį – ir ne tik! – pasaulį.

4 Kas gi yra masinė kultūra? Iš XX a. terminijos masinės kultūros sąvoka atėjo kaip siekis tradicinės kultūros sukurtus modelius ir jų pokyčius paaiškinti *klasiniu* aspektu: modernus menas aukštuomenei, o paprastas (dažnai tiesiog prastas, lėkštas) menas, vadinamoji masinė kultūra, – liaudžiai. Iš esmės masinė kultūra yra toji pati tradicinė kultūra, bet be prasmės ir jos turinio, kurį pavyko gudriai pakeisti pramoga, laisvalaikiu ir kuriame nėra jokių asmenybei būdingų siekių, idealų ar įsipareigojimų naštos. Toks nuolat pramogaujančio žmogaus tipas pasirodė labai pelningas – greitai buvo sukurta pramogų industrija, kurios užuomazgų, beje, galima rasti ir antikos pramogų filosofijoje.

5 Rimčiau ir kritiškiau masinės kultūros reiškiniu susidomėta tik XX a. antroje pusėje. Masinės kultūros magnatų rankose esančios bemaž visos žiniasklaidos priemonės nesuinteresuotos, kad apie masinės kultūros pavojus perspėjanti ar bent jos esmę aptarianti literatūra pasiektų platesnius visuomenės sluoksnius, nes tiesa apie vadinamųjų *hitų darymą* smogtų verslui. Ar dažnai susimąstome, kodėl šią savaitę *topuose* esanti ketvirta daina visas kitas penkias savaites bus antroje vietoje? Ar įtikėtina, kad tuos dainų dešimtukus sudaro tik klausytojai? Artimesnė pažintis su užsienio radijo stočių veikla rodo, kad visi šie reitingai dažniausiai yra stočių savininkų manipuliacija, kurios vienintelis tikslas – pelnas.

6 Šie iš masinės kultūros gyvenimo išgriebti pavyzdžiai rodo esminį tradicinės ir masinės kultūrų skirtumą. Pirmoji su savo prasmėmis ir dabar yra gyva, atsikartojanti, besimaitinanti savo gaiviaisiais šaltiniais, o antroji, sąmoningai tapusi beprasmė, pasmerkta nuolatiniam atsinaujinimui, reikalaujanti vis naujų egzistenciją palaikančių dirgiklių.

Pagal Giedrių Kuprevičių

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) • 2009 m. valstybinio brandos egzamino užduotis • Pagrindinė sesija

Klausimai ir atsakymai

		Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
1.	Įvardykite, kuriuo aspektu autorius imasi kalbėti apie kultūros situaciją Lietuvoje. (1 pastraipa) _____ _____ <i>(1 taškas)</i>			
2.	Kurie du dalykai rodo, kad kultūros situacija Lietuvoje yra priešaringa? (1 pastraipa) _____ _____ <i>(2 taškai)</i>			
3.	Paaiškinkite, kodėl tradicijos ir papročiai yra gajūs. (2 pastraipa) _____ _____ <i>(1 taškas)</i>			
4.	Įvardykite problemą, kuri šiandien itin aktuali tradicinei kultūrai. (2 pastraipa) _____ _____ <i>(1 taškas)</i>			
5.	Kuriais dviem būdais visuomenė gali reaguoti į dabarties iššūkius tradicinei kultūrai? (3 pastraipa) _____ _____ _____ <i>(2 taškai)</i>			
6.	Parašykite du argumentus, kuriais autorius grindžia kritišką požiūrį į masinę kultūrą. (4 pastraipa) _____ _____ _____ <i>(2 taškai)</i>			
7.	Kodėl žiniasklaidoje, autoriaus manymu, vengiama kalbėti apie masinės kultūros poveikį? (5 pastraipa) _____ _____ _____ <i>(1 taškas)</i>			
8.	Apibendrinkite, kuo iš esmės skiriasi tradicinė ir masinė kultūra. (6 pastraipa) _____ _____ _____ <i>(2 taškai)</i>			
9.	Suformuluokite pagrindinę teksto mintį. _____ _____ <i>(1 taškas)</i>			

Taškų suma (maks. 13)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

2 užduotis. Skaitydami tekstą raskite, kur turėtų būti iš teksto išimti sakiniai A–O. Vienas sakinytis yra ne iš šio teksto. Atsakymus rašykite kitame puslapyje pateiktoje ATSAKYMŲ lentelėje. 0 atvejis – pavyzdys. (12 taškų)

Kaimietis

Senas šis kaimas. Kelis kartus jo stogais bėgo vėjo genama ugnis. (0) A Stovi kaimo krašte, prie vieškelio. Abipus jo auga neregėtai stori medžiai, ir jų pratisas ūžesys prieš lietų girdėti troboje net pro uždarytus langus. Seni šeimininkai jų niekad ir neatidaro, todėl troboje tvyro rūgštokas oras. (1) _____ Prieškambaris visuomet iššluotas, kampe sustatyti bulvių ir miltų maišai, lentikėmis apdengti vandens kibirai...

Priešais rytų langą – plyni laukai, ir vasaros rytmečiais vos patekėjusi saulė paberia spindulių pluoštą pro atviras prieškambario duris. Rytinėje namo pusėje – nedidelis sodas, jame keletas avilių, šulinytis. Pro pietų langą matyti kelio posūkis palei kapines. Jau daug metų šeimininkai pirmieji išvysta į kaimą atvažiuojančius vežimus. (2) _____ Ji stambi, visa galva aukštesnė už vyrą, mėgsta sėdėti sumetusi patinusias rankas į sterblę ir atvirom akim žiūrėti į smulkutį, padžiūvusį savo vyrą. Nejudri, olimpiškai rami, ji valandų valandas išsėdi priešais, pakildama tik pakurstyti krosnies, nuimti puodo. Vyras sėdi, įtraukęs į švarką galvą, žilstelėjusia barzda apšepusį smakrą įrėmęs į kietą apykaklę. (3) _____ Atrodo, jis privengia šios augalotos moters, kalbančios taip, tarsi ką mokyti ar aiškinti. Bet kai jos balse pasigirsta priekaištas, jis taip suspurda galustalėje, kad net gyslos ant kaktos iššoka. Jis taip žybteli mažytėmis akimis į žmoną, kad jos olimpiška ramybė kaipmat išgaruoja, nors niekad nesu girdėjęs, kad jie kivirčytųsi.

Gražios to kaimo apylinkės, ypač rudenį. Sustoja, žiūrėk, koks kaimietis ant kalvelės, kur atėjo perkelti galvijų, ir, visa užmiršęs, dairosi aplinkui. (4) _____ Jis tarsi nori susigražinti skolą, prarastą, kai, panarinęs galvą, sėjo rugius, pjovė šieną, ragino arklį, vos patempiantį smėlio vežimą. Dabar galima ir pailsėti. (5) _____ Nuo ryto iki vakaro jis triūsia – tai darže, tai prie tvarto, tai skiedryne, jeigu pakelia galvą, – vien tam, kad pasižiūrėtų, ar aukštai saulė, kodėl girgžtelėjo sandėliuko durys... Kaip medis, supleišėjusiu nuo kaitros kamienu, visom šaknim išsikibęs į smėlėtą žemę, jis godžiai čiulpė skurdžią drėgmę. Susikūprinęs, prigludęs prie žemės, dieną ir naktį jis smižinėjo aplink savo urvą, tempė į jį visokius šapelius.

Jau kelinta savaitė, kai šeimininkės nėra namuose. (6) _____ Grįš tik po kelių savaičių. Nebegirdėti įprastinių garsų – indų barškėjimo virtuvėje, monotoniškų balsų, visas namas atrodo tuščias, išmiręs. Už lango vėjas, lietus ir medžių ošimas. (7) _____ Nejaukūs šio vakaro garsai net man, nors anksčiau aš beveik nepastebėdavau tos moters. Turbūt šeimininkas, bijodamas krustelėti, dabar sėdi prie lango, žiūri, kaip čaižo klojimo skliautą lietus, kaip linguoja prie tvoros vyšnaitė ir vėjo nuplėšti lapai krinta į patišusį daržo molį.

Einu į kambarį. (8) _____ Persimetę keliais kasdieniškais žodžiais, sėdame už stalo, ir aš įbedu į jį tiriamą, o gal ir užjaučiamą žvilgsnį. Lėtai jis pakelia duonos kepalą, atriekia plonutę riekę. Tyla. Skambteli šaukštai, siūbteli į langą vėjas. (9) _____ Nejauki tokia tylą. Pradedu kažką pasakoti, bandau įtraukti į pokalbį ir jį. Kai jis padeda šaukštą ir pasirėmęs pasisuka į langą, imu pasakoti, kiek žmonės uždirba kitur. Jis pats anksčiau traukdavo tokius žodžius. (10) _____ Nusivylęs nustoju pasakojęs, pakeliu galvą ir matau, kad jis krūpteli tarsi sugautas, akys ima bėgioti, kurį laiką, nieko nesuprasdamas, spokso į mane, ima kažką vapėti. Ir vėl virš stalo tylą, tik suskamba šaukštu paliestas indas. (11) _____

Kai vakarienė baigta, kai jau nebegirdėti šaukštų barškėjimo, kai tikrai nutyla visi namai, aš matau – jis sėdi, ant kelių padėjęs rankas, apšepęs barzda, ir blyški lempos šviesa krinta ant lopyto drabužio. Jis sėdi, tarsi bijodamas atkreipti kieno dėmesį. (12) _____ Ir aš sakau žodžius, kuriuos jau seniai reikėjo pasakyti:

– Liūdna vis dėlto, kai nėra šeimininkės...

Pagal Bronių Radzevičių

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) • 2009 m. valstybinio brandos egzamino užduotis • Pagrindinė sesija

SAKINIAI

- A *Sena ir ši troba.*
- B Protarpiais baugščiai iš padilbų žvilgteli į žmoną.
- C Ten jau įžiebtą lempa.
- D Išvažiavo į miestą pas dukteris.
- E Nutilus jo pratisam garsui, girdėti lietus.
- F Dažnai pastebiu, kaip šeiminkė prieina prie lango ir, nenuleisdama nuo kelio akių, šluosto lėkštę.
- G Žiūriu į jį, sėdintį galustalėje, nejudrų tarsi numestą pakluonėję akmenį.
- H Girdėti, kaip kramtoma duona.
- J Šiaip švaru.
- K Rodos, jai nebuvo nė mažiausio pagrindo piktintis.
- L Čia, nuošaliame kaime, gamta kiekvienam dovanoja tokių akimirų, kitas senyvas žmogus tik ir gyvena jomis.
- M Tačiau šįkart atrodo, kad prieš tave sėdi kitas klausytojas.
- N Jo nenustelbia kalbos, krosnyje nesikūrena ugnis, ir židinio atšvaitai nekrinta ant grindų.
- O Nors ne toks žmogus mano šeiminkas.

ATSAKYMAI

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A												

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
---	---	---

Taškų suma (maks. 12)			
-----------------------	--	--	--

Skaitymo testo taškų suma (maks. 25)			
--------------------------------------	--	--	--

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) • 2009 m. valstybinio brandos egzamino užduotis • Pagrindinė sesija

II. KALBOS VARTOJIMO TESTAS

(Trukmė – 50 min.)

1 užduotis. Iš kairėje pateiktų žodžių padarykite po vieną tinkamą ir įrašykite į tekstą. 0 atvejais – pavyzdys. (15 taškų)

	Vlado Vildžiūno fotografinė intriga	Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
(0) <i>dailė</i>	Fotografija nuo pat savo atsiradimo traukė			
(1) <i>įteigti</i>	(0) <u>dailininkus</u> . Pirmiausia ji naudota siekiant sukurti			
(2) <i>galimas</i>	didesnę meninę (1) _____, palaipsniui buvo			
	atrandama vis naujų jos atveriamų (2) _____.			
(3) <i>domėtis</i>	Dabar fotografija jau tapo neatsiejama vizualiojo meno			
	dalimi. Tokiame kontekste nebestebina ir mūsų dailininkų			
(4) <i>penki, dešimt</i>	(3) _____ fotografija. Turiu omenyje skulptorių			
	Vladą Vildžiūną, pakvietusį į jubiliejinę parodą „50 metų mene:			
(5) <i>atidus</i>	fotografija, skulptūra I“. Šioje parodoje jau			
(6) <i>pasukti</i>	(4) _____ metų kuriantis menininkas pristato			
	daugeliui nepažįstamą savo kūrybos sritį – fotografiją. Tiems,			
(7) <i>vaikas</i>	kas (5) _____ domisi skulptoriaus kūrybine			
	biografija, šis (6) _____ neatrodo netikėtas –			
(8) <i>pastumti</i>	V. Vildžiūnas nuo seno fotografuoja savo skulptūras. Pasirodo,			
	fotografija jis susidomėjo dar (7) _____, kai			
	namų bibliotekoje netyčia rado knygą „Fotografuoti gali			
	kiekvienas“. Ši ar panašaus pavadinimo knyga davė			
	(8) _____ vienam iš būsimų skulptoriaus			
	gyvenimo siekinių – fotografijai.			
(9) <i>netikėtas</i>	Jubiliejinė paroda kuria išpūdingo			
(10) <i>susyti</i>	(9) _____ efekta. Pirmiausia intriguoja			
	akivaizdi (10) _____ tarp tautodailės			
	skulptūrėlių fotografijų ir ankstyvųjų Vildžiūno skulptūrų,			
	kurios alsuoja iš dievdirbių kūrybos pasisemta dvasine			
(11) <i>stiprus</i>	(11) _____. Vartydamas rankose mažą statulėlę			
	ir žiūrėdamas į jos nuotrauką negali patikėti, kad fotoobjektyvas			
	geba atskleisti šitokią joje slypinčią jėgą. Tačiau čia nėra nieko			
(12) <i>magas</i>	(12) _____ – nufotografuotą objektą			
	dailininkas tiesiog išdidina. Pasikeitus masteliui, pakinta ir pats			
(13) <i>suvokti</i>	skulptūrėlių (13) _____. Vos poros ar kelių			
	dešimčių centimetrų aukščio statulėlės tampa monumentaliomis			
(14) <i>dramatiškas</i>	skulptūromis, savo (14) _____ nenusileidžian-			
	čiomis iškaltoms iš granito. Rupus granito paviršius atrodo netgi			
	ramesnis už fotografo išryškintas laiko išgraužtas medžio rievių			
(15) <i>gilus</i>	(15) _____, įskilimus, lūžius.			

Pagal Ievą Pleikiene

Taškų suma (maks. 15)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) • 2009 m. valstybinio brandos egzamino užduotis • Pagrindinė sesija

2 užduotis. Kairėje pateiktus žodžius ar žodžių junginius parašykite nurodytu skaičiumi ir reikiamu linksniu. 0 atvejis – pavyzdys. (10 taškų)

		Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
	Į mišką – su kompasu ir žemėlapiu			
(0) <i>pianinas</i>	Jei žmogus meistriškai skambina (0) <u>pianinu</u> , jis			
(1–2) klaidūs miškai	niekada nepasiklys net itin (1–2) _____	—	—	—
	_____.	—	—	—
(3–4) daugelis, pomėgiai	Bent jau taip tvirtina garsus pianistas Jurgis Karpavičius. Orientavimosi sportas jam – svarbiausias iš (3–4) _____.	—	—	—
	Dalyvauti orientavimosi varžybose profesoriui toks pat malonumas, kaip ir atlikti muzikos kūrinį. Jam, kaip	—	—	—
(5) intelektualus	menininkui, itin svarbu būti (5) _____,	—	—	—
	o būtent orientavimosi sportas padeda lavinti intelektą. Be to, miškas suteikia ir (6–7) _____	—	—	—
(6–7) begalinė rintis	_____ bei skatina teigiamas emocijas.	—	—	—
(8) orientavimasis	Menininkas (8) _____ domisi jau	—	—	—
(9–10) trys dešimtys	daugiau nei (9–10) _____	—	—	—
	_____ metų. Jis treniruoja kiekvieną dieną ir retai praleidžia savaitgaliais vykstančias varžybas.	—	—	—
	<i>Pagal Eglę Stankevičiūtę</i>			

Taškų suma (maks. 10)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) • 2009 m. valstybinio brandos egzamino užduotis • Pagrindinė sesija

3 užduotis. Iš kairėje pateiktų veiksmažodžių padarykite tinkamas neasmenuojamąsias formas ir įrašykite jas į tekstą. 0 atvejis – pavyzdys. (15 taškų)

		Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
	Trumpiausią vasaros naktį			
(0) neskubėti	Buvo Joninių vakaras. Upės kloniu (0) <u>neskubėdama</u>			
(1) pailgėti	artėjo į kaimą pati trumpiausia vasaros naktis. Kaitri diena			
(2) nedengti	pamažu traukėsi į akiračio pakraščius, tirpo			
(3) globti	(1) _____ šešėliuose, medžių tankmėje.			
(4) stabtelėti	Saulė, (2) _____ nė mažiausio debesėlio,			
(5) įprasti	lėtai leidosi už miško. Jos spinduliai, tokie šilti ir			
(6) sukrauti	(3) _____, nenoriai atsisveikino su žeme.			
(7) pražysti	Po kaimą sklido prislopintas šurmulyš – nepiktai lojo šunys, kažką			
(8) priprašyti	aptarinėjo žmonės, trumpam (4) _____			
(9) uždegti	kaimo kelyje, geru žodžiu kalbino vienas kitą. Piemenys			
(10) lūkuriuoti	ankstėliau negu (5) _____ ginė iš pievų			
(11) klajoti	gyvulius. Jie jau prieš savaitę buvo			
(12) užklausti	(6) _____ ant kalno aukštą krūvą malkų			
(13) leistis	laužui ir dabar nekantriai laukė tos paslaptingos vienąkart per			
(14) artėti	metus (7) _____ paparčio vasaros nakties.			
(15) pakerėti	Ir, žinoma, laukė bernų atpildo, nes šie buvo			
	(8) _____ piemenų iš anksto paruošti			
	Joninių laužą ir iš visų pašalių privilkti tiek malkų, kad, jas			
	(9) _____, liepsna iki pat medžių viršūnių			
	išlėktų.			
	Keltininkas Vincelis ramiai sėdėjo valtyje –			
	kažko (10) _____, kažkur mintimis			
	(11) _____. Ko vyras neplaukė, ko dėsė,			
	(12) _____ tikriausiai negalėtų gerai			
	paaikškinti – na, užėjo tokia valanda, užėjo taip gražiai saulei			
	(13) _____, Joninių nakčiai			
	(14) _____, užėjo netikėtai, ir negali			
	žmogus pajudinti rankų, pakiloti kojų, negali, nes			
	(15) _____ stebi, kas dedasi aplinkui.			
	<i>Pagal Vladą Dautartą</i>			
Taškų suma (maks. 15)				

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) • 2009 m. valstybinio brandos egzamino užduotis • Pagrindinė sesija

4 užduotis. Įrašykite praleistas raides. Suskliaustus žodžius parašykite drauge arba skyrium.
0 atvejis – pavyzdys. (10 taškų)

A⁰ t gal važiavau lėtai, atsigr¹ ždamas į gaisruotame danguje įsirėžusius miestelio bokštus, šv² tintį ežero ledą. Vakaras buvo šviesus, ir kreivi arklio bei rogių šešėliai v³ lkosi iš paskos, keistai išt⁴ sę sniego kalnuose. Vėjas jau baigė užp⁵ styti ir dar visai šviežias (ką / tik)⁶ prašliužusių rogių v⁷ žes. Spūstelėjo šaltis. Kai privažiavau upę, ant jos skardžio (vis / dar)⁸ pleveno rausva, g⁹ stanti šviesa. Ta šviesa šildė ir stin¹⁰ stančias blyškiame danguje pušų virš¹¹ nes. Mišką pasiekiau jau sutemus. Atleidęs vadžias, sn¹² duriavau rogėse. Klimpdamas iki kelių arklys br¹³ do per gilų sniegą, po pavažomis tarsi krakmolą gir¹⁴ ždėjo sniegas. Žvalgiausi po tuščius, apmirusius laukus į pamiškes, kur retkarčiais sumir¹⁵ sėdavo rausvi šilti žiburėliai. Aš dabar (te / norėjau)¹⁶ kuo greičiau parsirasti namo, sutr¹⁷ psėti priemenėje ir su šaltu oro g¹⁸ siu, su sniegu, kuriuo a¹⁹ drabstė arklio kanopos, įvirsti į trobą, kaip įvirsdavo iš tolimos kelionės gr²⁰ žęs tėvas.

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

Pagal Bronių Radzevičių

Taškų suma (maks. 20:2 = 10)

Kalbos vartojimo testo taškų suma (50:2 = 25)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

III. RAŠYMO TESTAS (Trukmė – 100 min.)

Užduotis. Perskaitykite laikraščio „Atgimimas“ skelbimą ir atlikite užduotį. (50 taškų)

Mieli moksleiviai!

Europos Sąjungos Tarybos sprendimu Vilniui suteiktas 2009 metų Europos kultūros sostinės statusas. Lietuva – pirmoji iš naujųjų ES valstybių narių, kurios sostinė šitaip pagerbta. Šis statusas – puiki galimybė visus metus **savo šalies kultūrą** garsinti kitų Europos Sąjungos šalių piliečiams.

Siekdamas įprasminti šiuos Lietuvai svarbius metus, mūsų laikraštis skelbia 11–12 klasių moksleivių rašinių konkursą.

Konkurso reikalavimai

1. Pasirinkite vieną iš dviejų (A arba B) teiginių ir parašykite 250–300 žodžių diskusinį straipsnį.

A Grožinė literatūra – šaltinis Lietuvos kultūrai pažinti

B Pažinti savo krašto kultūrą – kiekvieno piliečio pareiga

2. Straipsnyje:

- patvirtinkite arba paneikite pasirinktą teiginį;
- grįsdami savo mintis, remkitės lietuvių grožine literatūra; be šio šaltinio, dar galite remtis ir kitais: kitų tautų grožine literatūra, filmais, spektakliais, visuomenės gyvenimo realijomis;
- sugalvokite patrauklų, straipsnio pagrindinę mintį atitinkantį pavadinimą.

Konkurso rezultatai bus paskelbti liepos mėnesį.
Geriausių rašinių autorių laukia prizai.

Redakcija

Pastabos:

1. *Straipsnio pasirašyti nereikia.*
2. *Perrašę straipsnį į švarraštį, suskaičiuokite žodžius ir paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą. Jei parašėte mažiau, taip pat nepamirškite nurodyti žodžių skaičiaus.*

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) • 2009 m. valstybinio brandos egzamino užduotis • Pagrindinė sesija

RAŠYMO TESTO VERTINIMAS

Kriterijus	Maks. taškų skaičius	Vertintojų skirti taškai		
		I	II	III
TURINYS	10			
STRUKTŪRA	10			
STILIUS IR ŽODYNAS	10			
GRAMATIKA	10			
RAŠYBA IR SKYRYBA	10			
Taškai, atimami už nepakankamą žodžių skaičių	-1/-2/-3/-4/-5/-6			
Taškų suma	50			

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) • 2009 m. valstybinio brandos egzamino užduotis • Pagrindinė sesija

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)